

NOMINASJON TIL NORGES DOKUMENTARV

Arbeiderpartiets brosjyresamling (1896-d.d)

DEL A: GRUNNLEGGENDE INFORMASJON

3.1: SAMMENDRAG MED BESKRIVELSE AV DOKUMENTENE

3.1.1: Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek (Arbark) ønsker å nominere Arbeiderpartiets brosjyresamling til Norges dokumentarv. Samlingen, som omfatter valgbrosjyrer og løpesedler fra Arbeiderpartiet, er både unik og autentisk. Dokumentene har historisk og kulturell betydning hver for seg, men i denne sammenhengen er det helheten som gir samlingen nasjonal betydning.

Brosjyresamlingen sett under ett er av nasjonal betydning fordi den gir et bilde av utviklingen i både arbeiderbevegelsen og i samfunnet for øvrig over en lang tidsperiode (1896 – d.d.).

Samlingen er et produkt av en av Norges viktigste folkebevegelser - arbeiderbevegelsen -, og har derfor en spesielt viktig historisk og kulturell betydning. Brosjyresamlingen stammer fra det samfunnsmessig viktigste politiske partiet i Norge, det partiet som har hatt regjeringsmakten lengst og som har preget det moderne Norge. Blant partiene er det også Arbeiderpartiet som har utgitt flest brosjyrer.

Videre har samlingen en spesiell verdi, fordi Arbeiderpartiets arkiv fra før hele 2. verdenskrig gikk tapt under okkupasjonen.

Brosjyresamlingen representerer en spesiell dokumenttype som kalles for «grått materiale», og som er typisk arkivmateriale. Brosjyresamlingenes valgbrosjyrer og løpesedler har formmessige likhetstrekk med trykt materiale (som oppbevares i biblioteker); samtidig er dokumentene likevel ikke trykt og mangfoldiggjort på samme måte som bøker, tidsskrifter og aviser (og er derfor arkivmateriale).

Dokumentene er produsert i et begrenset opplag og for en avgrenset tidsperiode.

Ved å nominere brosjyresamlingen, ønsker Arbark å berike mangfoldet av typer dokumenter i Norges dokumentarv og bidra til at denne typen «grått materiale» blir representert i Norges dokumentarv.

Arbark har kontaktet Nasjonalbiblioteket for en eventuell samarbeidsavtale vedrørende digitalisering av hele brosjyresamlingen.

3.2: OPPLYSNINGER OM SØKER

3.2.1: Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek (Arbark)

3.2.2: Arbark eier og forvalter hele samlingen

3.2.3: Arbark v/ Frank Meyer (daglig leder) og
Jorunn Pedersen (kontaktperson)

3.2.4: Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek

Youngsgt. 11

0181 OSLO

tlf. 23061901

e-post: jorunn.pedersen@arbark.no

3.3: IDENTIFIKASJON OG BESKRIVELSE AV DOKUMENTENE

3.3.1: Arbeiderpartiets brosjyresamling, Arbark, r329(481)15 N81br.

3.3.2: Vi definerer en brosjyre som et dokument med informasjon og budskap som vanligvis i form er trykt, stensilert eller finnes på Internett. Agitasjon er dokumentenes hovedformål, og de skiller seg fra reklamemateriell ved at de ofte er innholdsrike små hefter over flere sider.

Brosjyresamlingen er nærmest komplett og omfatter dokumenter som valgbrosjyrer og løpesedler utgitt av Arbeiderpartiet i forkant av stortingsvalg eller kommunevalg. Samlingen strekker seg tilbake til 1896, da den første brosjyren ble utgitt, og frem til i dag. (Arbeiderpartiet ble stiftet i 1887.)

Brosjyrene er samlet og oppstilt etter utgivelsesåret, en god del er innbundet og resten er samlet i mapper.

Dokumentene i samlingen er registrert slik at hvert dokument er sikret treff i bibliotekbasen (som er tilgjengelig på Arbarks hjemmesider www.arbark.no), samt den nasjonale basen Norsk samkatalog for bøker (Sambok) www.nb.no/baser/sambok.

Fysisk er samlingen plassert på Arbarks lesesal.

Ved Arbark har det vært mest hensiktsmessig å bevare denne typen materiale i biblioteket. Dette fordi vi blant annet ønsker å ivareta en enklere tilgjengelighet overfor våre brukere.

Ettersom denne typen dokumenter har eksistert over en så lang tidsperiode ser vi nå en endring i hvordan brosjyrene produseres som følge av ny teknologi. Tendensen er at organisasjoner i større grad bare deler sine dokumenter på Internett. Dette innebærer at vi i fremtiden vil se en betydelig økning av arkivverdige dokumenter på nettet.

Bibliotekarene ved Arbark foretar selv den jevnlige innsamlingen av materialet fra Arbeiderpartiet.

3.4: BEGRUNNELSE FOR INNSKRIVELSE AV DOKUMENTENE I NORGES DOKUMENTARV

Arbark ønsker å nominere dokumentene i Arbeiderpartiets brosjyresamling under ett med følgende begrunnelse:

3.4.1: Autentisitet

Dokumentene er autentiske. Arbark har eksistert i over 100 år og har gjennom alle årene hatt et særskilt oppbevaringsansvar for blant annet materialet fra Arbeiderpartiet.

3.4.2: Dokumentenes betydning for Norge

Brosjyresamlingen sett under ett er av nasjonal betydning fordi den gir et bilde av utviklingen i både arbeiderbevegelsen og i samfunnet for øvrig over en lang tidsperiode (1896 – d.d.).

Dokumentene i samlingen har nasjonal betydning fordi de stammer fra det viktigste politiske partiet i Norge, det partiet som har hatt regjeringsmakt lengst, og fordi de sier noe om Arbeiderpartiets posisjon i norsk samfunnsliv.

Dokumentene og samlingen belyser både Arbeiderpartiets og arbeiderbevegelsens saker, samfunnsforhold og det politiske liv over en usedvanlig lang tidsperiode. Samlingen er unik da det ikke finnes en tilsvarende kjent tilgjengelig samling fra andre norske partier.

3.4.3: Tid, sted, mennesker, tema, form, kulturell, åndelig og religiøs verdi

Dokumentene gir et særdeles godt tidsbilde over tid. De gir innblikk i hele den politiske utviklingen i Norge i perioden, og er et uttrykk for Arbeiderpartiets verdigrunnlag og ideologi. Dokumentene representerer hver for seg viktige historiske saker og samlet en historisk utvikling.

Dokumentene har et formuttrykk som er typisk for tiden. Flere av brosjyrene har illustrasjoner, noen utført av kjente kunstnere. Illustrasjonene er også viktige symboler fra den aktuelle tid.

3.4.4: Unikhet, integritet, trussel og bevaring

Arbeiderpartiet er det partiet som har utgitt flest brosjyrer, og det finnes ikke en tilsvarende kjent tilgjengelig samling fra andre norske partier.

Noen av de eldste brosjyrene er sprø i kantene, og av disse er det laget kopier tilgjengelig for publikum. Dokumentene oppbevares på Arbarks lesesal, samt i magasin.

3.5: JURIDISKE FORHOLD

3.5.1: Dokumentene eies av Arbark.

3.5.2: Dokumentene forvaltes av Arbark.

3.5.3: Annen rettslig status:

a: Eierskap. Dokumentene eies av Arbark.

b: Tilgang. Dokumentene er tilgjengelige på Arbarks lesesal.

c: Opphavsrett.

d: Administrativt ansvar.

e: Andre faktorer. Nasjonalbiblioteket har et utvalg av brosjyrene, men samlingen der er ukomplett.

3.6: BEVARINGSPLAN

3.6.1: Det foreligger ingen spesiell bevaringsplan utover nåværende bevaringspraksis. Dokumentene oppbevares på Arbarks lesesal, samt i magasin. Oppbevaringen ansees som tilfredsstillende.

Denne nominasjonen er presentert av:

Navn (blokkbokstaver) Frank Meyer og Jorunn Pedersen

Signatur..... *Frank Meyer* Dato..... *2.9.2011*

Signatur..... *Jorn Pedersen* Dato..... *2.9.2011*